herpy

SKILDPADDER

Yellow-margined Box Turtle

Cuora flavomarginata

Cuora flavomarginata er en mellemstor skildpadde med hængslet bugskjold, et stærkt hvælvet, mørkebrunt rygskjold, en gul rygstribe og gule striber bag øjnene. Skjoldet bliver 14-19 cm, og arten kommer fra Kina, Taiwan og Ryukyu-øerne. Den lever mest på land i fugtig skov og kræver en stor, fugtig indretning med en vandbakke, en solplads, UVB og en kølig årstid. Arten er truet i naturen.

Familie: Geoemydidae Tidligere navn: *Cistoclemmys flavomarginata; Cyclemys flavomarginata; Cuora evelynae*

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**14-19 cm** total længde inkl. hale
Vægt	**400-1.000 g**
Levetid	**15-25 år**
Aktiv	**Dag og skumring**
Levevis	**Jordboende og semi-akvatisk**
Biotop	**Vådområde og tempereret skov og eng**
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**120 × 60 × 40 cm** L × B × H til 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**22-26 °C**
Hotspot	**28-32 °C**
Temperatur, nat	**18-22 °C**
Luftfugtighed	**60-80 %**
Vand	**Vanddel** dybde 5-10 cm
Vandtemperatur	**20-25 °C**
UVB	**Nødvendig** Ferguson-zone 2
Kost	**Insekter, frugt, færdigfoder, planter og orme/snegle**
Holdes	**Enkeltvis, parvis eller i gruppe**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kuldstørrelse	**1-4 æg**
Inkubation	**60-100 dage** ved 26-30 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Appendiks II**
EU-bilag	**Bilag B**
IUCN	**Truet (EN)**

CITES liste II og EU-bilag B (forordning (EU) 2026/1383) via slægtslistningen *Cuora* spp. For vildfangede dyr til kommerciel handel er der nulkvote. CITES-tilladelser og -certifikater udstedes af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) efter BEK nr. 1588 af 9.12.2024. Spørg SGAV om kravene til dokumentation ved køb, salg og import. Arten står ikke på de danske forbudslister for skildpadder (kun havskildpadder er forbudt).

Om arten

Cuora flavomarginata er en mellemstor skildpadde med et hængslet bugskjold, der kan lukkes helt mod rygskjoldet, så hoved, ben og hale er beskyttet. Alle mål i teksten er skjoldlængden (carapax). Rygskjoldet er stærkt hvælvet og mørkebrunt, og over rygkammen løber en lys, cremegul stribe, som ofte er brudt til en gul plet på hver rygplade. Tilvækstringene på pladerne er tydelige. Bugskjoldet er mørkt med lysere kanter, og artsnavnet *flavomarginata* betyder "gulkantet". Hovedet er grønligt til gråligt på oversiden, ansigtet og halsen er lyst rosa til ferskenfarvet, og fra hvert øje løber en bred gul stribe bagud. Lemmerne er brune. Forbenene har fem kløer og bagbenene fire.

Typiske voksne dyr er 14-19 cm, og hunnerne er større og kraftigere end hannerne. Hannerne har en bredere og længere hale, der er næsten trekantet ved roden. Ungerne er omkring 4 cm og tydeligere tegnede end de voksne, og deres rygskjold er ru.

Taksonomien er ikke helt afklaret. Arten er beskrevet i 1863, og to underarter er almindeligt anerkendt: *C. f. flavomarginata* på fastlandet og Taiwan og *C. f. evelynae* på Ryukyu-øerne. Nogle skiller desuden fastlandsdyrene ud som *C. f. sinensis*. Pasningen er den samme for dem alle. Arten er krydset med andre skildpadder i familien i fangenskab, så dyr af uklar oprindelse skal ikke bruges til avl.

C. flavomarginata er årvågen og sky og ikke et dyr til håndtering. Den bliver tam nok til at tage foder fra hånden, men den er ikke en kæledyrsskildpadde. Arten er truet i naturen (IUCN: EN), fordi levesteder forsvinder, og fordi dyr er indsamlet til føde, traditionel medicin og dyrehandel. Opdrættede dyr er det eneste rigtige valg.

Udbredelse og levested

Cuora flavomarginata lever i det sydlige og centrale Kina, på Taiwan og på to af Ryukyu-øerne i Japan. På fastlandet findes arten især i Yangtze-flodens opland, med fund i blandt andet Hunan, Anhui, Hubei, Zhejiang, Jiangsu og Fujian. Afgrænsningen på fastlandet er usikker, og enkelte provinser er kun belagt med få fund. På Taiwan lever arten i den nordlige del af øen, og i Japan findes underarten *C. f. evelynae* kun på Ishigaki og Iriomote.

Kortet viser den oprindelige udbredelse. Arten er truet i hele området.

> **Oprindelig udbredelse:** Kina, Taiwan og Japan.

LEVESTED

Cuora flavomarginata lever i et fugtigt, varmt-tempereret til subtropisk klima med milde, fugtige vintre og varme somre. Dyrene findes i 200-500 m højde i tæt, stedsegrøn skov, krat, græsland og kulturland og i og ved rismarker, bække, damme og floder.

Arten er mest et landdyr, men den søger vand og vader ud i vandhuller, og den jager regnorme ved vandkanten og i regnpytter. Aktiviteten følger årstiderne: dyrene er mest aktive fra april til oktober og meget mindre aktive resten af året. I den kølige årstid graver de sig ned under træstammer, løv og undervækst eller i forladte huler. Hunnerne opholder sig i skovkanten i æglægningstiden og inde i skoven resten af året. Områdets størrelse varierer meget fra dyr til dyr.

Pasning

TERRARIET

Et par voksne *Cuora flavomarginata* skal have et terrarie eller en indhegning på mindst 120 × 60 × 40 cm, så dyrene har plads til at gå af vejen for hinanden. Hver ekstra voksen skildpadde kræver 10-20 % mere gulvareal. Kanten skal være mindst 35-40 cm høj og glat indvendig, så dyret ikke kan klatre ud.

Arten er en landskildpadde med stærk tilknytning til fugtigt land, ikke en vandskildpadde. Indret derfor terrariet som et fugtigt skovbundsterrarie: et dybt lag (mindst 10 cm) af en blanding af havemuld uden gødning, bark og sphagnum, hvor dyret kan grave sig ned. Læg skjul af barkstykker, korkrør og løv, plant græs, bregner og andre robuste planter, og sæt en stor, flad vandbakke ned i bunden. Der skal være tør bund under solpladsen og fugtig bund i den anden ende. Undgå sand alene og småsten, som dyret sluger.

Arten er hårdfør og trives bedst, når den kan bruge en udendørs indhegning om sommeren. En indhegning skal være mindst 120 × 60 cm til et par, være flugtsikker og graves 20-30 cm ned langs kanten, have græs og buske til skygge, et tørt skjul og en flad vandbakke. Dyr, der er flyttet ud, skal ind igen, når nætterne bliver kølige og fugtige.

Unger udtørrer hurtigt og skal holdes indendørs de første år, i en lys plastikkasse eller et akvarium på omkring 40 × 25 cm med 1 cm vand og en let tilgængelig ø af sphagnum.

Læs mere: Varme og temperatur

TEMPERATUR

Om dagen skal der være 22-26 °C i terrariet, og solpladsen skal være 28-32 °C, målt med et infrarødt termometer på skjoldet. Om natten kan temperaturen falde til 18-22 °C. Unger holdes varmere, ved omkring 29 °C. Giv dyret en tydelig gradient, så det selv kan vælge mellem sol og skygge, og varm op med en halogenlampe eller en reflektorlampe over solpladsen.

Varmekabler og varmesten giver ikke den varme, som dyret søger i naturen, og bør ikke bruges alene.

Arten er subtropisk og har en kølig årstid i naturen, hvor aktiviteten falder fra efteråret, og dyret graver sig ned. En kølig periode med kortere dage hører til pasningen. Hold 15-20 °C og 8-10 timers lys i vintermånederne, uden varmelampe, og lad dyret grave sig ned i et tykt lag mos og løv. Temperatur og varighed for en egentlig vinterhvile er ikke dokumenteret for arten, så en kold vinterhvile under 10 °C frarådes. Dyr, der ikke har det godt, skal ikke sendes i hvile, og ungerne skal holdes varme hele året.

Overophedning er farligere end kulde. Dyret skal altid kunne komme væk fra lampen, og luften må ikke blive stillestående og varm.

Læs mere: Vinterhvile og årstider

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Luftfugtigheden skal være 60-80 %, og bunden skal være fugtig, men ikke våd. *Cuora flavomarginata* kommer fra et fugtigt klima, og unger udtørrer hurtigt. Forstøv terrariet kraftigt hver dag, så løvet og de fine planter er fugtige, og lad bunden tørre lidt op mellem forstøvningerne for at undgå skimmel. Hold den ene ende af terrariet fugtigere end den anden, så dyret kan vælge.

Voksne dyr går gerne ud i regnpytter og vandhuller, især når det regner, og de jager regnorme i vandet. Den store vandbakke skal altid stå fyldt med frisk vand. Dyret drikker, vader og afleverer afføring i vandet, så bakken skal tømmes og skylles hver dag eller hver anden dag. En udendørs indhegning kan have et stykke af en regnpyt eller en jordbund, der holdes våd.

Læs mere: Luftfugtighed, forstøvning og ventilation

VAND OG VANDKVALITET

Vandbakken skal være så stor, at et voksent dyr kan vade ind og lægge sig ned, men så lav, at dyret hele tiden kan stå på bunden med hovedet over vandet. Vanddybden er 5-10 cm, og kanten skal være flad, så dyret nemt kan komme op og ned. Arten er ikke en god svømmer. Vandet skal være 20-25 °C og skiftes ofte, for dyret afleverer afføring og foder i vandet. Brug afkalket eller klorfrit vand, og undgå filtre og pumper, der kan suge ben og hoved ind. Fodr gerne i et separat kar, så vandbakken holdes ren. Unger holdes i 1 cm vand.

LYS OG UVB

UVB-lys er nødvendigt for et dyr, der holdes indendørs. *Cuora flavomarginata* lever i skov og skovkant og får sol på dele af dagen. Zone 2 passer til en art fra skov og skovkant. Brug et UVB-rør af høj kvalitet over solpladsen uden glas eller plast imellem, mål UV-indekset med en måler, og skift røret efter producentens anvisning, da styrken falder. Lyset skal være tændt 10-12 timer i døgnet om sommeren og 8-10 timer om vinteren, så årstidernes rytme følges. Udendørs giver naturligt sollys alt, hvad dyret behøver, men dyret skal have skygge og et skjul.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Cuora flavomarginata er altædende. I naturen æder den snegle, regnorme, bløddyr, insekter, bær og blade. Voksne dyr foretrækker regnorme, snegle og insektlarver og tager også frugt og grønt. Giv en blandet kost: regnorme, snegle uden skal, melorme, fodergræshopper og andre insekter, og dertil frugt som jordbær, melon og papaya og grønt som revet gulerod og squash. Bladgrønt bliver ofte ikke spist. Tørfoder af god kvalitet til skildpadder kan tilbydes sparsomt, og af og til en optøet museunge.

Undgå kattefoder og hundefoder, som er alt for fedt og giver sygdom i lever og nyrer. Voksne dyr fodres hver anden dag, unger dagligt i små mængder. Overfodring giver for hurtig vækst og vækstdeformiteter, så tilpas mængden efter, at dyret kan æde sig mæt på en halv time. Unger tager lettest små vandorme og hakkede regnorme, som lægges i det lave vand, og de skal tilbydes tørfoder fra første dag.

Tilskud: drys kalk uden D3 på foderet to til tre gange om ugen og et vitamintilskud en gang om ugen. En sepiaskal i terrariet giver kalk og holder næbbet slidt.

Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Cuora flavomarginata er årvågen og sky. Dyret trækker sig hurtigt ind og lukker skjoldet, når det bliver forskrækket, og søger straks tilbage til skjul, selv efter mange år i fangenskab. Det er mest aktivt om dagen og i skumringen, i fugtigt vejr og efter regn. Ved kulde og tørke graver det sig dybt ned og ses ikke i flere uger. Det er ikke et dyr til håndtering. Tag det med begge hænder under skjoldet, og vask hænder bagefter.

Arten kan holdes enkeltvis, som par eller i en lille gruppe. Hanner slås om hunnerne, så en gruppe skal have mere plads, mange skjul og kun én han. Et par er den sikreste holdform. En hun uden han kan godt lægge æg, men æggene er ufrugtbare.

Et dyr, der gemmer sig hele tiden, ikke vil æde eller mister vægt, er enten stresset eller sygt.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Hannen har en bredere og længere hale, der er næsten trekantet ved roden, og hunnen har en kortere og smallere hale. Hunnerne bliver større end hannerne og vokser længere. Hannerne holder op med at vokse, når de er kønsmodne, mens hunnerne vokser langsommere videre i mange år. Hunnerne vokser til omkring 18-årsalderen. Alderen ved kønsmodenhed er ikke dokumenteret. Dyr under 10 cm skjoldlængde skal ikke bruges til avl, og dyr, der ikke er fuldt udvoksede, bør have lov at vokse færdigt.

PARRING

Arten kan parre sig hele året, men de fleste parringer sker fra november til marts. Parringen varer omkring ti minutter, og hannen parrer sig med flere hunner. Hannerne kan være hårdhændede og bider og jager hunnen. Hold derfor øje med dyrene, og skil dem ad, hvis hunnen får sår eller er stresset. En kølig periode om vinteren efterfulgt af varmt, fugtigt vejr sætter gang i æglægningen. Hunnen skal være i god foderstand og have adgang til sol og et stort areal, før hun lægger.

ÆGLÆGNING OG KULD

Hunnen lægger 1-4 æg pr. lægning og flere lægninger i løbet af sæsonen, i alt 4-9 æg. Æglægningen sker fra maj til september, med et par uger til en måned mellem lægningerne. Æggene er aflange, 38-52 mm lange og 13-25 mm brede, og vejer 11-18 g. Hunnen er sky, når hun lægger, og vælger skyggefuld, blød og fugtig jord eller sand, graver en lav rede, lægger æggene og dækker dem til. Reden er så lille, at den er svær at finde. Giv hunnen en æglægningsplads på mindst 30 × 30 cm med 10-15 cm løs, fugtig jord i skygge, og hold øje med dyret, når hun graver.

INKUBATION

Æggene er tyndskallede og må ikke vendes eller rystes. Flyt dem forsigtigt til en rugemaskine med fugtig vermiculite ved 26-30 °C; rugetemperaturen er lånt fra beslægtede skildpadder. Æggene klækker efter 60-100 dage. Hold luftfugtigheden høj, så æggene ikke tørrer ud. Kønnet kan være temperaturafhængigt, men det er ikke dokumenteret for arten. Ungerne vejer 8-13 g ved klækning.

OPDRÆT AF UNGER

Ungerne er omkring 4 cm og er mere sarte end de voksne: de udtørrer hurtigt og skal holdes indendørs under kontrollerede forhold de første år. Hold dem i en lys plastikkasse eller et akvarium med 1 cm rent vand og en let tilgængelig ø af sphagnum, ved omkring 29 °C, med UVB og skjul. Fodr dem dagligt med små vandorme og hakkede regnorme, som lægges i vandet, og tilbyd tørfoder fra første dag. De kan være længe om at tage tørfoder. Fodr gerne i et separat lille kar, så opdrætskassen holdes ren. Ungerne vokser langsomt, og overfodring giver deformiteter i skjoldet. Hold dem enkeltvis eller i små grupper af samme størrelse.

Sundhed og typiske fejl

Opdrættede dyr er hårdføre, men dyr fra naturen kommer ofte med parasitter og sygdom. De hyppigste problemer er: - Udtørring, især hos unger og vildfangne dyr. - Skjoldråd og hudinfektioner, hvis bunden eller vandet er snavset. - Luftvejsinfektion ved træk, kulde og for høj fugtighed uden varme: løbende næse, hvæsende vejrtrækning og åben mund. - Kalkmangel og vækstdeformiteter ved for lidt UVB eller kalk eller for hurtig vækst. - Flåter (*Amblyomma geoemydae*) og indvoldsorme hos dyr fra naturen. Flåter kan overleve i et terrarie i årevis, så nye dyr skal undersøges grundigt, og flåterne fjernes straks. - Overvægt og leversygdom ved for fedt foder.

Tag en frisk afføringsprøve med til dyrlægen, så snart du har erhvervet et dyr. Dyr, der ikke æder, taber sig eller har hævede øjne, skal undersøges. Alle krybdyr kan være symptomfrie bærere af *Salmonella*, så vask hænder før og efter kontakt, og lad ikke børn under 5 år håndtere dyret.

Læs mere: Karantæne og hygiejne Læs mere: Køb af dyr: opdræt, vildfang og transport

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.